40ՐԴ ՏԱՐԻ — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 27 ՅՈՒԼԻՍ 9 ՕԳՈՍՏՈՍ 1909 — ԹԻՒ 1435

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԻՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
ՊՈՒԼԻՍ, ՊԱՊԸ — ԱԼԻ ՃԱՏՏԻՄԻ
Էպուսսուուտա (Սեփէթճի) փողց թիւ 38

BUREAUX DU JOURNAL ՀԱՅՐԵՆԻՔ
Avenue de la Sublime-Porte rue Eboussuoud No. 38
CONSTANTINOPLE

10 ՓԱՐԱ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ
ՕՐԱԳԻՐ

ԱՐԺԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ Համար . . . . . 300 թիւ 75 պրէ. Մէճիտ
» » . . . . . 150 » 30 » »
Գաւառներու . . . . . 300 » 100 » »
» . . . . . 150 » 50 » »
Օտար երկիր . . . . . 300 » 25 ֆրանք
Իտալիա . . . . . 300 » 40 լոպլի
(Միւս պայմանները տեսնել 4րդ երեսը)
Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ դրութիւն
ետ չի դարձուիր։

درعليه‌ده باب عالى جاده‌سنده ابوالسعود سوقاغى نومرو ۳۸
غزته‌سى اداره‌سنه ﴿ هايرينيك ﴾

10 ՓԱՐԱ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՐԸ ԵՒ ՅՈՎՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԸ

Հին ըմբիմին օրերը, մեր վիճակներու տեսակ մը նմանութիւներ, մեր կրած անբաւութիւններու նոյնութիւնը, մեր նոյն կերպով տպեալ ըղձալի յառաջ բերած էին, կարդ մը պարագաներու մէջ, տեսակ մը համաբախտութեան և միաբան զգուածութեան հարկը Հայերու և Յոյներու Պատրիարքարանները միջև։ Օրինակներէն անթիւ են։ Երբ բերն Հայոց Պատրիարքարանն էր որ առաջին քայլը կ'առնէր և կը մեծեցնար Յոյներուն, երբեմն ալ ասոնք էին որ մեր խորհուրդը հարցնելու կուգային համերաշխ քաղաքականութիւն մը որոշելու համար։ Իրաւ է թէ այս համաձայնութիւնը, այս զգայակցութիւնը միշտ չէր տեւեցներ, և ոչ թէ երկու ազգերուն էն էական խնդիրներու մասին, այնուամենայնիւ, կապ մը կար երկու Պատրիարքարանները միջև, բաւական կարևոր, զորն պահպանելը օգտակար, ժամանակաւոր խզումը ջնջելը, իսկ ընդհանուր ոչ մէկ Հայու մտքէն կ'անցնէր և անցած էր մինչև վերջերս։

Երկու Պատրիարքներն այս դարձակութիւնը կ'ապահովէին, իւրաքանչիւրը ընդհանրով իր ազգին յատուկ Կանոնին արամադրութեանց համաձայն, և ահա, չնորհիւ այս մեծագին, մեր Քաղ, Ժողովը, որ Ազգային Ժողովական իշխանութիւնը կը ներկայացնէ և Հայոց Պատրիարքը միմիայն անոր նախագահն է, կը կոչուէր իր վճիռը տալ երբոր համընթաց դարձակութիւն մը պարագան կը ծնէր։ Հայոց Պատրիարքարանն էր որ առաջին քայլը կ'առնէր և կը մեծեցնար Յոյներուն, երբեմն ալ ասոնք էին որ մեր խորհուրդը հարցնելու կուգային համերաշխ քաղաքականութիւն մը որոշելու համար։ Իրաւ է թէ այս համաձայնութիւնը, այս զգայակցութիւնը միշտ չէր տեւեցներ, և ոչ թէ երկու ազգերուն էն էական խնդիրներու մասին, այնուամենայնիւ, կապ մը կար երկու Պատրիարքարանները միջև, բաւական կարևոր, զորն պահպանելը օգտակար, ժամանակաւոր խզումը ջնջելը, իսկ ընդհանուր ոչ մէկ Հայու մտքէն կ'անցնէր և անցած էր մինչև վերջերս։

Երկու Պատրիարքներն այս դարձակութիւնը կ'ապահովէին, իւրաքանչիւրը ընդհանրով իր ազգին յատուկ Կանոնին արամադրութեանց համաձայն, և ահա, չնորհիւ այս մեծագին, մեր Քաղ, Ժողովը, որ Ազգային Ժողովական իշխանութիւնը կը ներկայացնէ և Հայոց Պատրիարքը միմիայն անոր նախագահն է, կը կոչուէր իր վճիռը տալ երբոր համընթաց դարձակութիւն մը պարագան կը ծնէր։ Հայոց Պատրիարքարանն էր որ առաջին քայլը կ'առնէր և կը մեծեցնար Յոյներուն, երբեմն ալ ասոնք էին որ մեր խորհուրդը հարցնելու կուգային համերաշխ քաղաքականութիւն մը որոշելու համար։ Իրաւ է թէ այս համաձայնութիւնը, այս զգայակցութիւնը միշտ չէր տեւեցներ, և ոչ թէ երկու ազգերուն էն էական խնդիրներու մասին, այնուամենայնիւ, կապ մը կար երկու Պատրիարքարանները միջև, բաւական կարևոր, զորն պահպանելը օգտակար, ժամանակաւոր խզումը ջնջելը, իսկ ընդհանուր ոչ մէկ Հայու մտքէն կ'անցնէր և անցած էր մինչև վերջերս։

Երկու Պատրիարքներն այս դարձակութիւնը կ'ապահովէին, իւրաքանչիւրը ընդհանրով իր ազգին յատուկ Կանոնին արամադրութեանց համաձայն, և ահա, չնորհիւ այս մեծագին, մեր Քաղ, Ժողովը, որ Ազգային Ժողովական իշխանութիւնը կը ներկայացնէ և Հայոց Պատրիարքը միմիայն անոր նախագահն է, կը կոչուէր իր վճիռը տալ երբոր համընթաց դարձակութիւն մը պարագան կը ծնէր։ Հայոց Պատրիարքարանն էր որ առաջին քայլը կ'առնէր և կը մեծեցնար Յոյներուն, երբեմն ալ ասոնք էին որ մեր խորհուրդը հարցնելու կուգային համերաշխ քաղաքականութիւն մը որոշելու համար։ Իրաւ է թէ այս համաձայնութիւնը, այս զգայակցութիւնը միշտ չէր տեւեցներ, և ոչ թէ երկու ազգերուն էն էական խնդիրներու մասին, այնուամենայնիւ, կապ մը կար երկու Պատրիարքարանները միջև, բաւական կարևոր, զորն պահպանելը օգտակար, ժամանակաւոր խզումը ջնջելը, իսկ ընդհանուր ոչ մէկ Հայու մտքէն կ'անցնէր և անցած էր մինչև վերջերս։

Նախկէն անպէտ և խաթաւսիկ խրախճանութիւնից, երբ անգին, Ցուցնոյ Պատրիարքը, անհնազանդ ազգի նուաղ անկրաւութիւններու համար սրտցաւէ իր հօտը կը գանգատաէր, կը մերժէր ոտքը Նըլլոյ կոխել։

Ինչ անհնազանդ խայտառակութիւն Ս. Պատրիարք Հայրը սիրտ բերէր ամբողջ ազատ Հայ Ազգին վրայ, այն հակապատիժը որ պիտի իջնէ Հրեան գար մեկ կողմէ իր և միւս կողմէ Ցուցնոյ Պատրիարքին ծանր, սեղ և պատուաբեր ընծայքին միջև։ Պիտի ըսէին. Ինչ պէտք կար, այդքան ստոյնանալու։ Մինէ Հայոց Պատրիարքը օրինակ մը չունէր իր առջեւ։ Անոր չա՞փ ալ միմէ արժանապատուութիւն չունէր։

Գիտնալով Պոլսոյ բոլոր Հայութեան սիրտը, գիտնալով անոնց բաղը վիշտ ու ցաւը Ասանայի ապերանութեան մասին, կ'ըսեինք թէ Ս. Պատրիարք Հայրը Երկոյղ

բաժանումը, մեկը արեւելեան և միւսը արեւմտեան դեղերի ներկայացնող եղանակներ կը նեւագրէին։

Ձուանան և չիֆթիէ նահապետ՝ իրենց կոչումն իրենց ճակտով կը լծըներէին մինոպրալ։ Պատերազմ մէջ, ամէն անգ, բարձր գիրքերու վրայ գանուող աւազանները մէջ գոյղոյդն ճաւիրուան անցագրածը, գեղեցիկ անասուն մը կը պատահեցնէին։ Բայց Եըլդըզը երբեւէ ասանկ չէր վտանգուր և լուսաւոր պալատ մը չէր, այլ ընդհանուր կառավը չատ աւելորդան և բնական գեղեցկութիւնէ, ճարտարապետական ձեւէ զուրկ կոթղ մը չէնքերէ բաղկացած մնոտան մը։ Պատերազմներուն ձեւը և բժշկութիւնները, այս հրաշալիքներուն նախորդ տէրը եղողին դարձնելը զգացնել կուտար։ Օրինակի համար, զուրկի պատերազմ մէջ Մէրտանի քէօշկին արեւմտեան կողմը եղեւրիներուն մէջտեղ ցեցերու վրայ յատակ և հած լուրհանդ անկուած կը տեսնուէին Նօճխները, եղեւրիները և ափսեներ, ծիրանիներու և հին լապտերի ցիներու հետ, ապակ հակատերիա մը կը կպտկէին և երկու մէթրօ փոխով ծածկուած ճամպաներուն վրայ չուք կուտային։ Բիչ մը անդին, աւելի մեծ ապերութիւններ։ Ապատա, քայքայուած, պարզ խրճիթանման չէնքեր, զօրանոցի պահոն պէս երկայն, կատաւ և չունի վանդակապատերուն հետ խառնիխուռն կը կենան։ Եըլդըզի ամենէն նշանաւոր չէնքը անպատրաստ Մէթրամի քէօշկը անդամ, անակնկալ ծածկուած էր։ Վերջապէս, ամէն անգ նշմարուղ բանը անբնականութիւնը և անկանոնութիւնն էր։ Անտրոչ և խնդի փափաքի մը աղէսալի ախրահատութիւնը, ամէն անգ ուշադրութիւն ընդլին ալքերն չէր վրիպիր։

Ապտիւլ-Համիտի մանուկ որդերէն, Զիհանգիտա, Մէրտանի, Զաուրը, Մալմա քէօշկերը և Եըլդըզի քէօշկը 5 և 10 դրուշի մուտքի տոմսակներով կարելի էր այցելել։ Ամէն անգ մանկ ուղղը պիտի մնակնկաներ։ Ձիհանգիտա քէօշկին մէջ գիտակներով ամէն մարդ Սկիւտարը կը դիտէր։ Մեծ դիտակով Սկիւտարի նաւահանգիստին վրայի դիրքը անգամ կը կարդացուէր։ Մ՚ի գիտէ, Համիտ այս դիտակին առջեւ ինչ վարկեաններ անցուցած է։ Բէօշկին մէջ ամէն բան հատարակ ճաշակով մը չնուռած էր։ Մարդ այս ընդարձակ անգերուն մէջ կը կորնար։ Սերտողը գօրաթիւը 332 կոզովի դէմ այս տարի 766 կոզով ունէր։ Ասանդ ձգուած կայ 390 կոզով։

Թիմրիի տարի

Աբահեան	10	պալա	Զինքքիլլի 43¾
Իշուարս	91	»	Նիքսէ 42¼
Սինկէր	40	»	Ինկիւրէ Ա. 49
Փափազոլու	45	»	Պօլու 47¾
Վիթալի	64	»	Էսկիշէհիր 49½

Այս շաբաթուան մէջ ծախուածք 250 պալա է։ Հրապարակը անփոփ է։

Գարի. Աճառօլուի ապրանքը Հայտար փաշա յանձնելի 34½ 35½ փարայի ծախուեցաւ։

Ցորեն. 45 հազար քիլ Գալաթիային և 7 վագոն ալ Բաւմկէնէն և Անատօլուէն համեմատ կարծրները 50½ 53 փարայի, Շերմանկերը 52½ 53 փարայի և խառները 47½ 52 փարայի ծախուած են։ Հրապարակը թեթև է։

Գրքերուն գրատան ապրանքը տեսնելի չարդարդ երեսը։

Բաղաքական

ՁԱՐԸ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԵՐՈՒԱԾ Կ՚ԸՆԵ ՓՈՂԱՆԻ. ՅԱՆՁԱՒՈՐՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Լոնտոնի թերթերը կը դրեն թէ Զարը ապրուելով Անգլիոյ մէջ իրեն եղած ցաւալի ընդունելութենէն, Անգլիացիներուն հաճելի երեւնալու համար ընդհ. ներուածքին հարիւրաւոր քաղաքական յանցաւորներուն ուշագրաւ է որ այս ներման հրամանագիրը Զարը առաջադրած է Սրանճատոյ զբօսանուէին մէջ, սեպտեմբերեան պահուն։ Անգլիական թերթերը յոյս կը յայտնեն թէ Զարին Անգլիա այցելութիւնը ոտս վերահաստատելու համար մեծ նշանակութիւն կ՚ունենայ։ Դիմանակնկալութիւն, Ներկայացուցիչներու 180 ատենապետութեամբ բողոքագիրը մը մատուցուելուն Սըր Էտուարդ Կրէյ։ Այդ բողոքագիրը ցաւ կը յայտնէր Իռլանդոյ մէջ անցած գործած գէպքերուն համար և կը խնդրէր որ Անգլիական կառավարութիւնը միջոց մը գտնէր Իռլանդոյ վրայ բռնութեան ճնշումի մը դադրեցնելու համար։ Էտուարդ Թագաւորը մասին քրտնաջան և աներկիւղ օգնութ քաղաքական յանցաւորներուն համար։ Կոյս ժամանակ մը, ուր գժուար պիտի բլլար գանել Ռուսիան և Անգլիական դատարանները իրարմէ բաժնող կամուրջ մը։ Տիմա կը փորձեն երկու կողմերն կամուրջ մը դնել, որովհետեւ բացարձակապէս անհրաժեշտ է համաձայնութիւն մը քաղաքական հոգեն վրայ։ Էտուարդ Թագաւորը ըսած է՝ Բրիտանական նաւատորմիղը Լոնտոնս Նաւահանգիստը պիտի դարձնայ։ Զարը անոր պատասխանեց գալիքով որ Բրիտանական նաւատորմիղը ազատորէն ամէնէն հզօր նաւատորմիղն է և թէ Անգլիոյ մէջ Տուեմայի պատգամաւորներուն և զանձ ընդունելութիւնը երկու պետութիւններ միջեւ յարաբերութեանց մեծ մասնութիւնը պիտի դարձնայ։ Անգլիացի ժողովուրդը Տուեմայի պատգամաւորներուն Զարին եղած ընդունելութենէն ալ աւելի չկրճ ընդունելութիւն մը բան է և Անգլիոյ թագաւորին բաժանեցաւ այս վերջինին ուղղուած է։

Ան այս է իմաստը այն մեծարութեանց, որոնք ներկուած են Վիեննական մամուլին կողմէ, Թուսիոյ անարգութիւնը։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

ԳՕՈՒԻՍԻ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԱՒԹԻՒ ԱՆԴՒ. ՄԱՄՈՒԻՆ ԿԱՐԾԻՔԸ

Մօրնինկ Բօսթ կը գրէ.

«Ռուսիոյ Զարին և Անգլիոյ Թագաւորին միջեւ հանդիպումը պատճառեցան միտքերուն մէջ ամէնքին ուշադրութիւն մը ամրաղնեցնելու թիւնն ունի։»

«Ներքին կացութիւն մէջ կ՚ըսէ Տիլի Գրօնիկ, կը բաւականութիւն ապրի մը պիտը։ Անգլօ-ռուսական գժուարութիւնից մեծագոյնը փակուած է. այնքան մանրմասն որքան նպատակայարմար մերձեցում մը յաջողած է հիմա։ Միջազգային ուղղամտութեան և բարի կամքին յաղթանակ է սակայն։»

«Սբաեկարս»ին.

«Զարին այցելութիւնն Անգլիոյ թագաւորին՝ Ռուսիոյ և Անգլիոյ միջեւ հաստատուած մանրմասն յարաբերութեանց ղեպատմին կը նպաստէ. պէտք չէ հաշուի դնել անհին քաղաքները փոքր խմբակի մը (ընկերվարականներ եւ կարգ մը արմատականներ), որոնց քաղաքական հակազդեցութիւնը չատ թեւրի է։»

«Տէյլի Թելեկրաֆ»ին.

«Զարին այցելութիւնն անուրանալի քաղաքական կարեւորութիւն մը կ՚ընծայէ, թէև ամենագոյն զգուշութիւն մը ոչ օրի պատճառելու լսուելիւնն ունի։ Զարը պիտի ամրապնդէ գոյութիւն ունեցող բարեկամութիւնները ու Լօնտոնի և Ս. Բէդերսպուրգի դաշինքներուն միջեւ առաջ պիտի բերէ աւելի նոր և աւելի կատարեալ փոխանակութիւն մը կարծիքներու, որոնց պատասխան արդիւնքները յայտնի են։»

Տէյլի Նիուզ կը չարունակէ Զարին դէմ պայքարն ու մէկ բառով կը հաստատէ անոր խնամքը վրան։

«Մեր կառավարիչները ձեռք կ՚երկարեն ռուսականին, բայց այս վերջինին վրայ մենք Անգլիացիներս կը նշմարենք արիւնի արատ մը և ահա թէ ինչու անգին կը տանինք զանիկա։»

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

ԳՕՈՒԻՍԻ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

«Թան» վիեննական հետեւեալ մեկնութիւնը կ՚ամփոփէ.

Վիեննական թերթերուն ուշքին գարձած այն ամպրկային պատկերը մէջտեղները, որոնք, զգուշութեան հարկ, ձեռք առնուեցան Ռուսիոյ և Անգլիոյ վիճակներուն համար։ Այս անակնկալութիւնը տաժանելի, զրեթէ սրտնեղ ազատութիւն մը առաջ բերած է հոս։ Նպատակ Գեսպի-Փրեսճ էսուար թագաւորին բարեհաճութեան մէջ, և վեր կը հանէ այն այն ազդու ու ակնարկութիւնն եղած է Տուեմայի պատգամաւորներուն Անգլիա այցելութեանը և ուրախութեամբ կը հաստատուի որ Ռուսիոյ ամիթը ունեցած են ծանօթանալու Անգլիոյ մարդոց և բարեքերան հետ։ Կը յուսայ որ այդ այցելութիւնը բարեկամական ազդեցութիւն մը պիտի ներգործէ Ռուսիոյ վրայ։ Զարի նպատակ հիւրընկալով Անգլիոյ թագաւորը գոհացում ստած եղաւ Բրիտանական հանրապետական կարծիքին։ Ոչ միայն Լղզան Ռուսիոյ մէջ տիրող իրաց վերաքննութիւնը կը կռահի, որակէսեւ մարդ չկրայ որ մի գիտայ Ռուսական սահմանադրութեան վրայ բանաստեղծութեանց, անվճռականութեանց, ազատութիւններու, դիւանագործներու անհնազանդական տրամադրներ։

Անգլիոյին, ազատութեան մէջ մեծացած, եամով մնած, այդ բնաւորին գէմ կ՚ըմբոստանայ ընդդէմ։ Դիմանակնկալութիւն, Ներկայացուցիչներու 180 ատենապետութեամբ բողոքագիրը մը մատուցուելուն Սըր Էտուարդ Կրէյ։ Այդ բողոքագիրը ցաւ կը յայտնէր Իռլանդոյ մէջ անցած գործած գէպքերուն համար և կը խնդրէր որ Անգլիական կառավարութիւնը միջոց մը գտնէր Իռլանդոյ վրայ բռնութեան ճնշումի մը դադրեցնելու համար։ Էտուարդ Թագաւորը մասին գործագրեց որ Բրիտանական նաւատորմիղը ազատորէն ամէնէն հզօր նաւատորմիղը է և թէ Անգլիոյ մէջ Տուեմայի պատգամաւորներուն և զանձ ընդունելութիւնը երկու պետութեանց միջեւ յարաբերութեանց մասնութիւնը պիտի դարձնայ։ Անգլիացի ժողովուրդը Տուեմայի պատգամաւորներուն Զարին եղած ընդունելութենէն ալ աւելի չկրճ ընդունելութիւն մը բան է և Անգլիոյ թագաւորին բաժանեցաւ այս վերջինին ուղղուած է։

Ան այս է իմաստը այն մեծարութեանց, որոնք ներկուած են Վիեննական մամուլին կողմէ, Թուսիոյ անարգութիւնը։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Թէհրանէն Թայմզի կը հաղորդուի թէ նահապետ Շահին և Պարսկական կառավարութեան մէջ բանակցութիւնները առայ ապրանքով վրայ չեն, թագին գանգատներուն մասին կարծիքի անհամաձայնութեանց հետեւանօք։ Եթէ նիւթապ մեծամասնով չպրուի, սրտնեղ կամուրջ մը դնել, սրտնեղութեան կամուրջ մը պիտը։ Անհամաձայնութեանց հետեւանօք։ Եթէ նիւթապ մեծամասնով չպրուի, սրտնեղ կամուրջ մը դնել, սրտնեղութեան կամուրջ մը պիտը։ Ռուսիոյ ներկայացուցիչը Զարին խորհուրդ մը կ՚ընէ Շահին որ Անգլիական կառավարութիւնը կը խնդրէ որ Անգլիական կառավարութիւնը կը խնդրէ որ Անգլիական կառավարութիւնը կը խնդրէ

տարեսանէն 35 մլնլոն ղրչ. աւելի։

Ցեսոյ քննուեցաւ Թղթադրամի վերատեսչութեան պիւտճէն և չուսով վաւերացուեցաւ։ Ընդհ. գումարն է 42,382,077 ղրուչ։

Մաքսային վերատեսչութեան եկամտացոյցը սկսաւ քննուիլ։ Այս վարչութիւնը կցուած էր Ելմասեան Նահատրութեան։ Վերատեսուչ Սըրրի պէյ ըսաւ թէ ժամանակ չընկալով բարեկարգութիւնները միայն պղտոյ մէջ սկսած էր գործադրուիլ, իսկ յառաջիկայ տարուընէ սկսի սկսին գաւառներու նաեւ քարեկարգութիւնները։ Սըրրի պէյ ըսաւ թէ Օգոստոս 1 էն սկսեալ ապրանքներու գնահատման (էսթիմասիօն) դրութիւնը պիտի վերնայ և պիտի բաւականանան վաճառականներուն տալիք յայտարարագիրներով։ Ընդհանրացաւ նաեւ այս եկամտացոյցը, որուն ծանրքերն են հետեւեալները.— Կեզր. վարչութեան թոշակ՝ 9,219,674, ծանրքեր՝ 35,950,649. միջազգային նահրգութիւններ՝ 5,112,353. պահեստի 100,000 ևլն. ընդամենը 51,032,676 ղրուչ, դրեթէ անցեալ տարուանէն չափ։

Թղթատարական և հեռագրական վարչութեան պիւտճէին մէջ փոքր փոփոխութիւններ եղան. պաշտօնեաներէ մանոյ թոշակները աւելցուեցան։ Հեռագրական վարժարանին վարիչին վրայ 30,000 ղրչ. ալ աւելցուեցաւ։ Ընդհ. ծանրքն է՝ 67,819,228 ղրուչ։

Ժողովը տեւեց մինչեւ ժամը 10ը։

*** Ժողովը երէկ ալ նիստ կազմեց և զբաղեցաւ անասնոյներու, հանքերու և երկրագործութեան. ժամտարմալի վարչութեան և այլ պիւտճէներով։

Ներքին Լուրեր

ԿՐԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՑ.— Նախարարաց խորհուրդն իր վերջին նիստին մէջ որոշած է Հեղինեական կառավարութեան ծանուցագիր մը ղրկել, պահանջելով որ բացորոշապէս յայտարարէ թէ՝ Կրետէ կղզին վերյ ունեցած իր բոլոր գիտութիւնէն կը հրաժարի։ Այս ծանուցագիրը վերջնագրի մը ձեւն չունի, ոչ ալ ժամանակագրութիւն մը (էխեիմատիօն) դրութիւնը պիտի վերնայ և պիտի բաւականանան վաճառականներուն տալիք յայտարարագիրներով։ Ընդհանրացաւ նաեւ այս եկամտացոյցը, որուն ծանրքերն են հետեւեալները.— Կեզր. վարչութեան թոշակ՝ 9,219,674, ծանրքեր՝ 35,950,649. միջազգային նահրգութիւններ՝ 5,112,353. պահեստի 100,000 ևլն. ընդամենը 51,032,676 ղրուչ, դրեթէ անցեալ տարուանէն չափ։

Թղթատարական և հեռագրական վարչութեան պիւտճէին մէջ փոքր փոփոխութիւններ եղան. պաշտօնեաներէ մանոյ թոշակները աւելցուեցան։ Հեռագրական վարժարանին վարիչին վրայ 30,000 ղրչ. ալ աւելցուեցաւ։ Ընդհ. ծանրքն է՝ 67,819,228 ղրուչ։

Ժողովը տեւեց մինչեւ ժամը 10ը։

*** Ժողովը երէկ ալ նիստ կազմեց և զբաղեցաւ անասնոյներու, հանքերու և երկրագործութեան. ժամտարմալի վարչութեան և այլ պիւտճէներով։

Ներքին Լուրեր

ԿՐԵՏԱԿԱՆ ՀԱՐՑ.— Նախարարաց խորհուրդն իր վերջին նիստին մէջ որոշած է Հեղինեական կառավարութեան ծանուցագիր մը ղրկել, պահանջելով որ բացորոշապէս յայտարարէ թէ՝ Կրետէ կղզին վերյ ունեցած իր բոլոր գիտութիւնէն կը հրաժարի։ Այս ծանուցագիրը վերջնագրի մը ձեւն չունի, ոչ ալ ժամանակագրութիւն մը (էխեիմատիօն) պարունակէ։ Կրետէ կղզին պահպանութիւնը Թուրքիոյ քաղաքական յարգագրին մէկ մասն է, որ պիտի պաշտպանուի բոլոր քաղաքականութիւնները կողմէ և որ այնքան սիրելի է Ալբանիոյի ցեղերուն սիրտին։ Պէտք է յուսալ որ Ցունաստան չսխալուր քաղաքականութեան մը պիտի հետեւի Թուրքիոյ նկատմամբ և թէ ի գործ պիտի դնէ իր ամբողջ ազդեցութիւնը Կրետէի մէջ անկարգութիւն արարքներէ զգալ կեդրոնու համար կղզիին յորերը։ Սպասուի, կը վախցուի որ Ցունաստան ցամաքէն վրայ առիթ կրետէի մէջ գործուած սխալները։ Միւս կողմէն, պատերազմոյ հանգրկութիւնները անհաւատալի կերպով լսմնուած են վէճերի մէջ դանուող մասերուն միջեւ, պարագայ մը որ լուծումը դժուարացնելու համդամանք ունի։ Գերմանիա կը չարընդունէ հաւատալիք մնալ և իր տեսակէտն, այն է թէ՝ սիւլթանական չունը կը պահանջէ որ խնդրին կիճռուսուելուն և վճռի միջոցաւ լուծուելուն առաջքը առնուի։

*** Մաքեն լսդիրը կը տեղեկանայ թէ՝ պաշտօնական պատրիւներով որած են Թուրքիոյ ծանուցագիր մը ուղղել, հրաւիրելու համար զայն որ խաղաղութիւնը պահպանէ, քանի որ Ցունաստանի բանած դիրքը զբաղող ըլլալէ հեռու է։ Կրետացիներուն ազգասրութեան մէջ է որ պետութիւնները չը պիտի թոյլատրեն որ ո՛չ մէկ պարագայի մէջ Հեղինեական զօրակ պարզուի Կրետէի հանրային չէնքերուն վրայ։ Հեղինեական կառավարութիւնը հրաւիրուած է բանտերէն ցուցադրին ջնջել Կրետէի մէջ ծառացող լարը հեղինեական ազանութեան անունները։

ՊՕՅՐՕՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԴԻՄ.— Պալքէսերի, Ռուսաստի, Մանաթիրի, Սելանիկի, Իմիրնէի և Բասմէլի ուրիշ բազմաթիւ տեղերուն մէջ հեղինեական տեղերուն դէմ ստոիկ պոյքօթ սկսած է։ Ներքին գործոց նախարարութիւնը նոյն տեղերու կառավարութեանց հրաման զրկեց որ կռելի եղածին չափ տեղի չտրուի այս պէսի գործադրութիւններու։

*** Պերլինէն հեռագիր մը կը հաղորդէ թէ՝ կրետական հարցին առաջած սուր կիսպաքանչը մեծ երկիւղներ պատճառած է հոն։ Գերմանական կառավարութիւնը հանդուն կերպով մինչ կ'աշխատի խաղաղութիւնը պահպանել և այս բանը թէ Ամէնքի և թէ Պոլսոյ պաշտօնական շրջանակներու չատ ազէկ դիտեն։ Համոզուած են որ թուրք կառավարութիւնը պիտի չկրնայ խաղաղասիրական կերպով կարգադրել այս խնդիրը։ Ցունաստանի մէջ ստրաճայտնուած այն լուրը թէ Գերմանիա կը քաջալերէ Թուրքիան, որպէս զի պատերազմ ընէ, բացարձակապէս անհիմն է։ Գիսլինհէք Զագրուճի խաղաղասիրական յորդորներ կ'ընէ։ Անոնք որ այսօր Թուրքիոյ ճակատագիրը կը վարեն, կ'ըսէ, ազգային զգայնասիրի ներկայացուցիչներն են և այս պատճառաւ իսկ չեն կրնար սկսի քաղաքականութիւն մը ունենալ։ Կրետէ կղզիին պահպանումը Թուրքիոյ քաղաքական յայտագրին մէկ մասն է, որ պիտի պաշտպանուի լոյր քաղաքականութեան կողմէ և որ այնքան սիրելի է Ալբանիոյի ցեղերուն սիրտին։ Պէտք է յուսալ որ Ցունաստան չսխալուր քաղաքականութեան մը պիտի հետեւի Թուրքիոյ նկատմամբ և թէ ի գործ պիտի դնէ իր ամբողջ ազդեցութիւնը Կրետէի մէջ անկարգութիւն արարքներէ զգալ կեդրոնու համար կղզիին յորերը։ Սպասուի, կը վախցուի որ Ցունաստան ցամաքէն վրայ առիթ կրետէի մէջ գործուած սխալները։ Միւս կողմէն, պատերազմոյ հանգրկութիւնները անհաւատալի կերպով լսմնուած են վէճերի մէջ գտնուող մասերուն միջեւ, պարագայ մը որ լուծումը դժուարացնելու համդամանք ունի։ Գերմանիա կը չարընդունէ հաւատալիք մնալ և իր տեսակէտն, այն է թէ՝ սիւլթանական չունը կը պահանջէ որ խնդրին կիճռուսուելուն և վճռի միջոցաւ լուծուելուն առաջքը առնուի։

ԹԱԼԷԱԹ ՊԷՅ.— Դեղեցիկ սուր և հմայիչ աչքեր որոնք իրենց արձակած երկերպական չորերով, իրենց չոլոչիս նեղը կը նուաճեն, երիտասարդ, ազգ մարմին մը որ լավագոյն առողջութեան կ'ապրի մանչ կը ճառագայթէ, ահնուա կան դէմք մը որ իր արտայայտութիւնը երկիւղի զգացում մը չէ որ կ'արթնցնէ սիրտերու մէջ, այլ համակերպող սէր մը։ Բնաւորութիւն մը որ հակամէտ կ'երևի խաղաղութեան և չափաւորութեան, որ միշտ նախատեսութեամբ չարժիկ կ'ուզէ և կը սիրէ հոգեկան քնութիւններն ու վերլուծումները։ Մարդկութեան հանդէպ ցիած, լոյոր մարդոց մասին վատիսկ ընդհանուր ցոյց առնող իրեւ թէ ամենքն ալ իր բարեկամներն ըլլային, լարկուեթինէ զերծ, կազմակալ գաղտնապահ նկատ, սէն ազգասիրութիւններէ գարշող, երեւակայութիւնը ճշմարտութեանէն որոշելու մասին դատելու լմնծին կարողութեան մը տէր, ինքնավստահ և հաստատակամ ան տահման որ ինքզինքը կարող կ'զգայ ամենէն ինք իր գլխուն տալ գնալու այնքան հաղորդուր տեղեր վախցնող տսկսի բռնապետութիւնը։ Իր բառարանին մէջ վախ բառը գոյութիւն չունի։ Իր երեսկին դաղտնները իր փափուկ բնաւորութեան չեն տար թէ գործադրեն։ Իր ներկայ պաշտօնը իրեն մեծ ազդեցին ժողովին մէջ դանելիք ցաւալի է»։ (Թանին)

ՍՏԱՅՏՆԵՐ ԻՆԳԼԱՊ վերջին թիւը որ կը պարունակէ պատասխան մը Սահմէմի Նէգոնի կողմէ Ամանտի որքերուն վրայ լսսակցութեան մը ձեւին տակ։ Թերթը խմբագրուած է ապատամական ոգւով մը։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ. պիտի չսրաննակուի մինչեւ 1327 մարտ 1։ Այս մասին պատած որոշումը վաւերացուեցաւ կաթոլական իրաւնէով։

ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ կողմէ նոր թղթերը մը կը պատրաստուի, լսդրկելու համար յոյներուն կարգ մը նեղութիւններու նկատմամբ կրած տկարի դատարանին վճռաւորը երեք տարուան ազատնակիր ազնուականութեան, դատապարտուած էր։ Պուչո էֆ.ին օսմանցիութեան սրժանի ծառայութիւններ սպառելը սրչ՝ յետ տարօրինակ է յուսալ որ ցարևին ու գիչերը իրենց ժամանակները փոխեն։ Դատարանական արձանագրութիւններով կընայ հաստատուիլ թէ Պուչո էֆ. կանխաւ ալ քանիցս գաղտնական յանցանքով կասկածելի համդամանքի մը տէր, ինքնավստահ և հաստատակամ ան տահման որ ինքզինքը կարող կ'զգայ ամենէն ինք իր գլխուն տալ գնալու այնքան հաղորդուր տեղեր վախցնող տսկսի բռնապետութիւնը։ Իր երեսկին դաղտնները իր փափուկ բնաւորութեան չեն տար թէ գործադրեն։ Իր ներկայ պաշտօնը իրեն մեծ ազդեցին ժողովին մէջ դանելիք ցաւալի է»։ (Թանին)

ՍՏԱՅՏՆԵՐ ԻՆԳԼԱՊ վերջին թիւը որ կը պարունակէ պատասխան մը Սահմէմի Նէգոնի կողմէ Ամանտի որքերուն վրայ լսսակցութեան մը ձեւին տակ։ Թերթը խմբագրուած է ապատամական ոգւով մը։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ. պիտի չսրաննակուի մինչեւ 1327 մարտ 1։ Այս մասին պատած որոշումը վաւերացուեցաւ կաթոլական իրաւնէով։

ՅՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ կողմէ նոր թղթերը մը կը պատրաստուի, լսդրկելու համար յոյներուն կարգ մը նեղութիւններու նկատմամբ կրած տկարի դատարանին վճռաւորը երեք տարուան ազատնակիր ազնուականութեան, դատապարտուած էր։ Պուչո էֆ.ին օսմանցիութեան սրժանի ծառայութիւններ սպառելը սրչ՝ յետ տարօրինակ է յուսալ որ ցարևին ու գիչերը իրենց ժամանակները փոխեն։ Դատարանական արձանագրութիւններով կընայ հաստատուիլ թէ Պուչո էֆ. կանխաւ ալ քանիցս գաղտնական յանցանքով կասկածելի համդամանքի մը տէր,

ԻՄԿԻՏՏԱՐԻ կառավարիչ կարգուելու որոշուած է Տէպպէի նախորդ կառավարիչ Ջեվատ պէյ։

ՆՇԱՆԻՊ ՄԷԼՀԱՄԷ որ մէկ տարի բանտարկութեան դատապարտուած էր, ազատի օր արձակուեցաւ բանտէն, որմէ ետքն ալ Պրուքսէլեան հետ կիսած են։ Իրենց արտերը ցանելու համար Պրուքսէլեան եզները կը դրծածուին ցանկերն 1/2ը վարձք տալով։ Մանուսրապէս նեղրտածէն ազատի վանքեր, թշուառ են Իրիչունք, Ազգի, Եզիսրա, Սպաղանքի, Հաղիքի, Տալրա բիկի Հանուսա, Հազմանք, Ալեղիա, Տուսիկ, Փուբրի և Լեզուսան թաղերը։ Եզուսան թաղը 40 տունէ քաղկացեալ բոլորովին աւերակի է տակաւին։ Ժողովուրդը այդերու, ապրուսա ներու ծախածներուն մէջ կը քնանի։ Տեսայ մանկտիկ խոտ օրօրոցները քարերէն կախուած, մանկիկները երկու քարերու մէջտեղ դրուած քէչ մը խոտի վրայ։ Անոնք երեսփոխանէն էին և հանածոյ կը պատրաստեն։ Ոչխարներ, դուսրներ, մեղուներ և ջորիներ ուղեկեն։ Բոլոր հիմա տունէն ալ զուրկ բանջարեղէն ուսելով կ'ապրին։ Իրենց արտերը փոխադրելով փորած կրկին ցանած են։ Անոնք յուսահատութեան մէջ են, կ'տիրձեն ու կը հոգոյին... Մոռցած ու լքուած են։ Ո՛վ պիտի օգնէ այս սոսկալի սանուսրին։

Սառնոյ Սրեւելեան մասին մէջ Բրքդական բարբարոսութիւններ կը չարունակուին։ Հիմնուած, Բրդուսեան, Բիսթաղ, Հաւկոնկ, Հաղդիրկ, Հարգարկ Թաֆանք, Խաչկովանք պիւղերը կոդուսուածեցան Սպրիլի 15-20 սև օրերուն մէջոցին։ Հայոց տխմարներէն, իւզին, բուրդէն, ամանիներէն, որուսած նախասնեցներն, հարսներու և կիներու հանդերձներէն իրենց բաժինը առած են Քուրդ սպաներ և սիկեր։ Վախորի կէնճօն, Պէսրի Ապալալիի, Հիլմանի Թէլօն, Սէլ Իպրահիմ աւելի անուսուորէն կը չարունակեն իրենց բարբարոսութիւնները և յափշտակութիւնները։

Սառուն զրկուած և խորուսուած է։ դարմանել պէտք է։ Իհրած է, կանգնելու է։ Կայր է ապէս է, լուսաւորութեան, կրթութեան կը կարօտի։

Աւետարեր

ՊՈՒԼԱՀԱՅԵՐ

Պուլանըք գաւառին պաշտօնեաներու թոյլ ըմբռնողը մեզի յիշեցնել կուսայ թէ գէա անցեալին մէջ է որ կ'ապրինք, ամէն օր կատարուելիք խժդժութեանց հանդէպ չատ թոյլ ընթացք մը կը ցուցնէ։ Գարնան մինչ Թէֆէրները իրենց հօտերը մեր արտերը մսուցած գոր ու քանդ կ'ընէին, ոեւրով լսնդրկեցինք որ այդ սոսկալի վնասը չը պատճառեն մեզ, բայց անոնք դէնքով ապատնացան մեզի։ Երբ լուր տուինք կառավարութեան, յանցաւորը մենք եղանք՝ որ պատեհասնը ընդուներով։ «Թուք կրկին մեր բախտերին եք, մի խորհիք թէ ազատեր գարձաք»։ Սրդէն Սառնայի Չարդի լուրը երբ այս կողմերն հասաւ գուսաւոր թուռնդ բլուրներէն Համիտիէներու պիճապաշին, Գաղէչցի Տհոր ազան և Տէրսիմեան պաշտօնեաներէն ալ նուցնուս էհաթիպին նաեւ Բաղէշցի Տաւուա գրգռիչին ազէտ ժողովուրդը հին ըէմիսիական դրութիւնը յարգելու, սա բառերով թէ, «Ասիկ վերջ Հայերը ձեր կինները ձեր իսկ ներկայութեան պիտի առնուին», ա՛լ մեզ ինչ կը մնայ... միայն մահ մը և ոսսի լաւ է որ մեր պատուոց արատը այժմ սրբելով մեռնինք»։ Ու անկէ վերջ անկարելի էր Թուրք մը զսպել առանց դէնքի և փոթորիկը պիտի պոռթկր վսասարար, եթէ տեղւոյս հազարապետը իր համակրելի լմնաւորութեամբ չը ջանար առջեւն առնել։ Սակայն օր սպասնութիւններ և գաղտնիքներ տեղի Պաունեան այս գաւառին մէջ, զոր մեռնել չատ երկար պիտի ըլլայ։ Մինչեւ հիմա սպանուած են 5 մանկիկ, որոնցմէ մէկուն սպանման ներարարութիւնը ծայր առաջացան անդամի ըլլալուն համար գրեթէ մեզ կը հաշուեն նահատրել։ ոսսի չատ երկար պիտի ըլլայ։ Մինչեւ հիմա Մեզուսանի Ժողովրդի կողմէ գրկուած նահատներուն համար լրնոյ կողմէ չորհատկութիւն յայտնել և գեռ ձեռք չեն տրած սանուները վերադարձնելու համար, հասարակաց մսո պէտք եղած դիմումը ընել կը խնդրեն։

*** Սառնայի կառավարչէ փոխանորդ Ճէմալ պէյ, այս չորեքի օր ճամբայ կելլելիք չորհատկով Առանա պիտի անկողին է։ Շաբաթական բանջար կ'ուսանն և դուն ուրեք քիչ մը կորեկ բանջարի հետ։ Իւրաքանչիւր առն, երէ ունին 2-4-6-10 դլխարներ, քանի մը դրդի եղներ, ոնունք ալ Պրեզիներուն հետ կիսած են։ Իրենց արուերը ցանհլու համար Պրեզիներուն եզները կը դրծածուին յանկին 1/2ը վարձք տալով։ Մանուսրապէս նեղրտածէն ազատի վանքեր, թշուառ են Իրիչունք, Ազգի, Եզիսրա, Սպաղանքի, Հաղիքի, Տալրա բիկի Հանուսա, Հազմանք, Ալեղիա, Տուսիկ, Փուբրի և Լեզուսան թաղերը։ Եզուսան թաղը 40 տունէ քաղկացեալ բոլորովին աւերակի է տակաւին։ Ժողովուրդը այդերու, ապրուսա ներու ծախածներուն մէջ կը քնանի։ Տեսայ մանկտիկ խոտ օրօրոցները քարերէն կախուած, մանկիկները երկու քարերու մէջտեղ դրուած քէչ մը խոտի վրայ։ Անոնք երեսփոխանէն էին և հանածոյ կը պատրաստեն։ Ոչխարներ, դուսրներ, մեղուներ և ջորիներ ուղեկեն։ Բոլոր հիմա տունէն ալ զուրկ բանջարեղէն ուսելով կ'ապրին։ Իրենց արուերը ցանհլու համար Պրեզիներուն եզները կը դրծածուին յանկին 1/2ը վարձք տալով։ Մանուսրապէս նեղրտածէն ազատի վանքեր, թշուառ են Իրիչունք, Ազգի, Եզիսրա, Սպաղանքի, Հաղիքի, Տալրա բիկի Հանուսա, Հազմանք, Ալեղիա, Տուսիկ, Փուբրի և Լեզուսան թաղերը։ Եզուսան թաղը 40 տունէ քաղկացեալ բոլորովին աւերակի է տակաւին։ Ժողովուրդը այդերու, ապրուսա ներու ծախածներուն մէջ կը քնանի։ Տեսայ մանկտիկ խոտ օրօրոցները քարերէն կախուած, մանկիկները երկու քարերու մէջտեղ դրուած քէչ մը խոտի վրայ։ Անոնք երեսփոխանէն էին և հանածոյ կը պատրաստեն։ Ոչխարներ, դուսրներ, մեղուներ և ջորիներ ուղեկեն։ Բոլոր հիմա տունէն ալ զուրկ բանջարեղէն ուսելով կ'ապրին։ Իրենց արուերը

ԻՄԿԻՏՏԱՐԻ կառավարիչ կարգուելու որոշուած է Տէպպէի նախորդ կառավարիչ Ջեվատ պէյ։

ՆՇԱՆԻՊ ՄԷԼՀԱՄԷ որ մէկ տարի բանտարկութեան դատապարտուած էր, ազատի օր արձակուեցաւ բանտէն, որմէ ետքն ալ Պրուքսէլեան հետ կիսած են։ Իրենց արտերը ցանելու համար Պրուքսէլեան եզները կը դրծածուին յանկին 1/2ը վարձք տալով։ Մանուսրապէս նեղրտածէն ազատի վանքեր, թշուառ են Իրիչունք, Ազգի, Եզիսրա, Սպաղանքի, Հաղիքի, Տալրա բիկի Հանուսա, Հազմանք, Ալեղիա, Տուսիկ, Փուբրի և Լեզուսան թաղերը։ Եզուսան թաղը 40 տունէ քաղկացեալ բոլորովին աւերակի է տակաւին։ Ժողովուրդը այդերու, ապրուսա ներու ծախածներուն մէջ կը քնանի։ Տեսայ մանկտիկ խոտ օրօրոցները քարերէն կախուած, մանկիկները երկու քարերու մէջտեղ դրուած քէչ մը խոտի վրայ։ Անոնք երեսփոխանէն էին և հանածոյ կը պատրաստեն։ Ոչխարներ, դուսրներ, մեղուներ և ջորիներ ուղեկեն։ Բոլոր հիմա տունէն ալ զուրկ բանջարեղէն ուսելով կ'ապրին։ Իրենց արուերը

անկողին է։ Շաբաթական բանջար կ'ուսանն և դուն ուրեք քիչ մը կորեկ բանջարի հետ։ Իւրաքանչիւր առն, երէ ունին 2-4-6-10 դլխարներ, քանի մը դրդի եղներ, ոնունք ալ Պրեզիներուն հետ կիսած են։ Իրենց արուերը ցանհլու համար Պրեզիներուն եզները կը դրծածուին յանկին 1/2ը վարձք տալով։ Մանուսրապէս նեղրտածէն ազատի վանքեր, թշուառ են Իրիչունք, Ազգի, Եզիսրա, Սպաղանքի, Հաղիքի, Տալրա բիկի Հանուսա, Հազմանք, Ալեղիա, Տուսիկ, Փուբրի և Լեզուսան թաղերը։ Եզուսան թաղը 40 տունէ քաղկացեալ բոլորովին աւերակի է տակաւին։ Ժողովուրդը այդերու, ապրուսա ներու ծախածներուն մէջ կը քնանի։ Տեսայ մանկտիկ խոտ օրօրոցները քարերէն կախուած, մանկիկները երկու քարերու մէջտեղ դրուած քէչ մը խոտի վրայ։ Անոնք երեսփոխանէն էին և հանածոյ կը պատրաստեն։ Ոչխարներ, դուսրներ, մեղուներ և ջորիներ ուղեկեն։ Բոլոր հիմա տունէն ալ զուրկ բանջարեղէն ուսելով կ'ապրին։ Իրենց արուերը

ԱՍՏԱՆԱՅԻ ԱՂԷՏ.— Ինչպէս արդէն գրած էինք, Նախարարաց Խորհուրդը իր անցեալ Կիրակի նիստին մէջ որոշած էր որ նպաստ բաշխուի, որպէս զի սուսերը վերաշինելու համար մասնաւոր Յանձնաժողով մը կազմուի։ Յանձնաժողովը վերջնախատեսս կազմուած է։ Նախագահն է Սարգսեան հաշուեքննութեան վնռնին Հանդամանի կոչուած պաշտօնեաներէն Քէմալ Եֆէնդի։ Սոյն Յանձնաժողովին պաշտօնը վաւերացուած է Կայս. Իրատէով։

*** Սառնայի Քրիստոնեայ հատուածի ուխտանց հոգևոր պետերը, հատուածաբար հնուազիր մը քաջկալ Պատրիարքարան, մինչև հիմայ Մեզուսանի Ժողովրդի կողմէ գրկուած նպաստները հասցնելու համար իրենց կողմէ չնորհակալութիւն յայտնել և գեռ ձեռք չեն տրած սանուները վերադարձնելու համար, հասարակաց մսո պէտք եղած դիմումը ընել կը խնդրեն։

*** Սառնայի կառավարչէ փոխանորդ Ճէմալ պէյ, այս չորեքի օր ճամբայ կելլելիք չորհատկով Առանա պիտի

երթայ։ Պատրիարքարանի կողմէ ուղեկցելու պատուիրակութիւն մը դրած էր պետրոսեան։

Ս. ՊՍՏՐԻՄԵՐ ՀԱՅՐը Շաբաթ առաւօտ, ընկերակցութեամբ Բագաքաղաքացիներու Գերաբան Սուրբ Գրիգոր Նարեկացի եկեղեցին, այցելեց նեղուն, այցելեց նաեւ Գրուէլի Ս. Փրկչեան Ազգ. Հիւանդանոցի հին եւ նոր յարկաբաժինները զատ զատ և մանրամասնութեամբ Սառնայի տղոց հիմնարկներուն գանուած անոր երթալով քաջալերեց գործունը և մխիթարական պատգամ յորդորներ տուաւ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Պատր. նորընտիր Տեղապահ Տ. Դանիել Վրդ. Ծաղրեան, որուն հետագրաւ հաղորդագրած էր իր այս պաշտօնը, պատասխանած է Ս. Պատրիարքին՝ թէ պատրաստ է նախ Պոլիս գալով, Ազգ. Վարչութեան հետ բանակցել, վերջնական ոչ րոշում մը տալէ առաջ իր ընդունելութեան մասին։

ՎԱՆԷՆ Պետրս էֆ. Գոխմանեան եւ Ընկ. 20 օսմ. ոսկի ղրկած են Պատրիարքարան, կարօտեալ ի նպաստս։

Ա.ԶԳ. ԺՈՂՈՎՈՅ տանեցական Միհրան էֆ. Զեբաղ Ս. Հայրապետին ուղղեցած մէկոյցին, Մոսկուայի ազգայիններէն Պ. Յակոբ Էքզեմլեր 500 բուռլի նուիրատուութիւն մը ընել խոստացած էր Ազգ. Հիւանդանոցին։ Այդ գումարը հասած ըլլալով, Զիրագ էֆ. նախընթաց օր անձամբ տարաբ յանձնեց պարն Ս. Պատրիարքին, յայտնելով թէ կը յուսայ որ Պ. Էքզեմլերի այս նուիրատուութիւնը ամէն տարի կը կրկնուի։

ԻՆՉՊԷՍ ԾԱՆՈՒՑԱԾ Էինք, չարաթ գիչեր, Սամաթիոյ մէջ տեղի ունեցաւ ի նպաստ Գիտնոի ընթերցատան պատած երեկոյթը։ Սրահը լի էր երիտասարդութեամբ մը, որուն մեծամասնութիւնը կիները կը կազմէին։ Ներկայ էին նաեւ Փեօն Թիւրք սպաներ։ «Զարդը Արթին տղա» կատակախաղը խիստ յաջող կերպով ներկայացուեցաւ։ Թատրանէն առաջ Պ. Խ. Ամիտեան և Պ. Վարդգէս մէկ մէկ քաղաքական բանախօսութիւններ ըրին օրուան դէպքերուն և մանաւանդ Սահմանի մասին որոնք լուսն ծափահարութիւններու ենթաբ արժանացան։

Հայատանցի երկու որբեր խիստ ներգործական ձայնով երգեցին հայկական երգեր։

Երեկոյթին հասոյթը գոհացուցիչ եղած է։

Վերջին Լուր

ՆԱԽԱՐԱՐԱՑ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ԱՏԱՆԱՅԻ

ՋԱՐԴԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻՒ

Երէկ, Նախարարաց խորհուրդը իր նիստին մէկ մասը յատկացուց խորհրդակցելու համար այն լսնդրկին մասին, զոր Հայոց Պատրիարքարանը յարգած էր Ատանայ նահանգին առթիւ, կառավարութենէն յայտարարութիւն մը առնելու համար Կիլիկիայի Հայոց անպատասխանութեան մասին։

Ինչպէս ամէնքն Հայ ազգը դգացած էր արդէն, Ս. Պատրիարքը Հոր լրած այս պահանջն ամենաօրինաւոր և սուիզղական պահանջ մըն էր։ Նոյնպէս կը խորհէր թէ կառավարութեան համար ուղղամտութեան և արդարասիրութեան պարզ մըն էր լսնդրուած յայտարարութիւնն օր առաջ լսնելով գոհացում տալ դէմ քարոյապէս զարհուրելիօրէն աղետահած այս ազգին։

Յայտարարութիւն մը հարկաւոր էր ոչ միայն որպէս զի Կիլիկիայի Հայերը, անպարտ հոգեկութեամբ կարողանային իրենց քանդուած օճախներն վերադարձնել անոնց իսկ ձեռքով, այլ նաեւ Երիվրին ամէն օր և ամէն րոպէ շահադէտ ու նենդ Բիւրոկրատ և Թուրքերու կողմէ սիրատամնուելու վտանգին։

Նախարարն մը կարող չէ նեղհատած ունենդութեան մը ամէն սպրանութեամբ լսնդրկիլը թէ Երէկ Նախարարաց Խորհուրդը որոշեր է չվնասելական մը Օսմ. կայսրութեան մէջ դրկել Օսմ. կայսրութեան բոլոր կառավարիչներուն, որուն մէջ պիտի յայտնէ իր հայասիրութիւնը։ Կառավարութեան հայասիրութիւնն այն է թէ ինչը հանդուսած է կայսրութեան ո՛և է կերպ դգուսած Հայերուն հատատութեան դրգռումներուն մասին։ Այս արտասանութիւնը, որ մեզ հաղորդուեցաւ, որքան ուսած ըլլալով Ատանայի Չարդերուն պատասխանատուութեան լսնդրկին առթիւ, կը վերագրենք մանաւանդ պէս Կիլիկիայի և լսնդհանրապէս միւս բոլոր վայրերու Հայոց։

ԲԱՐԶՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ՊԱՐՏԻԶԱԿ

Վարժարանիս յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի Դշ. Սեպտ. 7 (Ն. Տ.)։ Թուրքերէնի և ֆրանսերէնի դասընթացքը աւելի զօրացնելու համար՝ վարժարանս բարեկամաւորութիւնը ունեցաւ իր ուսուցչական մարմինին վրայ աւելցնելու Մ. էֆ. Արենց և Զկյա պէյ։

Դիշերօթիկներուն տարեթոշակն է 16 օսմ. ոսկի, կէսը մուտքի ատեն և կէսը Ծնունդին վճարելի։ Ուրբաքանչիւր աշակերտ դանձատէրին յանձնելու է 1 օսմ. ոսկի՝ գիրքի և տարբր դպրոցական պէտքերու համար. աւելցածը իրեն կը վերադարձուի տարիին վերջը։ Ծնունդի կամ Զատիկի արձակուրդին վարժարան մեացող աշակերտներէն 3 մէճիտ պիտի վճարին։

Նամակատան միջոցաւ դրամ կամ ծրար պէտք է դրկել Բզմիա, Կարապետ աղա Պօղոսեանի հասցէին։

Աւելի տեղեկութիւններու համար դիմել Մր. Ո. Ո. Բիմի, կամ վարժարանս գտնուելատեղ Գիւղզը էֆ. Շահպազեանի, Պապըր-Հասւս, Կ. Պոլիս, ժամ 3½/էն 5½ (Ր. Ե.) կամ Տիօրթիւնեանի Պարտիզակ։

* * *

ՖԱՎՐԻ ԿՐԹԱՐԱՆԸ ՊԱՐՏԻԶԱԿ

Բարձր. վարժարանի յարակից Ֆաւրի կրթարանին տարեթոշակն է 12 օսկի, որուն կէսը պէտք է վճարուի Սեպտեմբերին. իսկ միւս կէսը Ծնունդին։ 12 օսկիէն պակաս վճարող աշակերտներ առանին գործերով պարապելով պէտք է լեցնեն տահմանուած 12 օսկիի թուշակը։ Մուտքի տանն իսկ քանչիւր աշակերտ թուղթի, գրքի և գոնազան մանր ծախսերու համար պարտի վճարել 50 գրուշան։ Աշակերտները պէտք է միասին լեցուն անկողին տանին և իւրաքանչիւրը իր տոմարը։ 8—2

ՊԱՅՄԱՆԱԳ «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»Ի

Բաժնեզիրները վճարելի են քաջալերական կանխիկ։ — Ընտրուած բաժնորդագրութիւնք խոհոյն կը դադրին։ — Դրամի ուղարկման լաւագոյն միջոցն է ՄԱՆՏԱ—ԲՕՍՓՈՐ։ — Դրամը փոխարէնն ուսմակագրուած ալ կ'ընդունուի՝ 105 գր. վ. նամակագրուածը 100 գր. վ. հաշուով։ — Դրամի ուղարկման ծախքերը բաժնորդագրած կը պատկանին։ — Թերթին պաշտօնական ատացագրին վրայ եղած վճարումները միայն օրինաւոր են։ — Անկն տեսակ անհատական կամ չտուս վերաբերող յանուններ վճարումով են և առանձինին կը սակարկուին։ Զրի են միայն հանրօգուտ հրատարակութիւնները։

ԱԶԳ. ԿԵՆԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
Ս. Զ Գ.
ՀԻՆ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Վարժարանիս աշակերտներէն անոնք, որ մտադիր են շարունակել յառաջիկայ դպրոցական տարին, կը հրաւիրուին դալ այճանագրուիլ Տնօրէնութեան մօտ երկուշաբթի, չորեքշաբթի և ուրբաթ օրերը (Ր. Ե.) ժամը 10էն 12, մինչեւ 1 օր պատառ։ Այդ առթիւ պիտի կրնան առանալ նաև իրենց վիճակացոյցները։

Տնօրէնութիւն

Դ. ՔԱԼՃԱՒԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ. ՅԱՋՆԱԿԱՏ. ԵՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ
ԾԱՆՈՒՑԱՆՑ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Կ. Պոլսոյ եւ Գալաւնեերուն ամէն Լրագիրներուն համար
Բերա, Բաալա ճԱյնալը, Բերա.

Ամերիկեան վերջին նորութիւն։ Դրելու մելանոյ չաս պարզ, անոնալի և հատատուն։ Դիս բաւ մեծ և կէս ժամուան մէջ կարելի է տարուիլ։

ԳԻՆԸ Է 14 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ 50—14

ԻՒՆԻՕՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԲՈՒՐՋ 1828—1829

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ԲԱՐԻՁ, ԲԼԱՍ ՎԱՆՏՕՆ 9

ԵՐԱՇԽԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆՔ
ՀՐԴԵՀԻ ՁԻՒՂ

Ամահովագրեալ դրամագլուխ	25 միլիոն	ֆրկ.
1907ին գանձուած ապահովագին	28 միլիոն	»
Մինչեւ 1907ի վերջը հատուցուած վնասք	350 — »	»
Դրամագլուխ և պահեստք	134 »	»

ԿԵԱՆՔԻ ՁԻՒՂ

Ընթացիկ ապահովագրութիւնք	338½ »	»
1907ին գանձուած ապահովագին	12½ »	»
Մինչեւ 1907ի վերջը հատուցուած վնասք	231 »	»
Դրամագլուխ և պահեստք	179 »	»

Ինչպէս ալս թուանշաններէն կ'երեւի, Ընկերութիւնս կրկին ճիգերու դրամագլուխի ու պահեստք խոշոր գումար մը կը կազմին որ հսկայ երաշխաւորութիւն մը կ'ընծայէ ԻՒՆԻՕՆի ապահովագրեալոց։

Արեւելքի համար մասնաւոր զեղչեալ սակագոյք, նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի ԴԵՐՍԶԱՆՑ քան ուրիշ ս' և է Ընկերութեան պայմաններէն։ Ապահովագրութեան ամէն ձեւերն ամէնէն ժամն պիտ եղով օրինակի համար՝ ՍՊԱՏՎՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ի ԴԷՊ ՄՈՀՈՒ, ԽՄՈՒՆ, ԴՐԱՄՕԺԻՏ, ԵԻԼՆ.։

Ընկերութեան դրասասունն է ՕՍՄԱՆՅԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆԻՄԱՆ

Թուրքիոյ և Արեւելքի Ընդհ. Տնօրէնութիւն
Ընդհանուր Տնօրէն ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԱԿԼԻԱՆ
Պետ կենաց Գիւղին ՄԻՀՐԱՆ ՏԻՐ-ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ
Սմիռնոյ, Սուլթան-Համամ, Բանկերը Օթլու բասած։
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

Ա.ՑԱատօլուի Օսմանեան Երկաթուղի

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ Հայտար-Փաշայի եւ Բեւնիկի միջեւ երթեւեկող կառախառնքներու

1909 *Մայիս* 1 (Ն. Տ.)էն սկսեալ

		Ա.ՌՏՈՒ									ԵՐԹ			Իրիկուց								
Կամուրջ	մ.	— —	10 48	11 —	11 56	12 49	1 02	2 28	3 43	4 10	5 24	6 53	7 49	8 47	9 22	9 51		10 33	11 06	11 40	12 38	1 48
Հայտար-Փաշա	ժ.	— —	11 08	11 20	12 16	12 39	1 22	2 48	4 05	4 30	5 41	7 13	8 09	9 07	9 42	10 11		10 53	11 26	12 —	12 58	1 38
	մ.	10 45	11 16	11 50	12 26	12 44	1 27	2 53	4 10	4 35	5 51	7 25	8 14	9 45	9 48	10 17	11 —	11 07	11 32	12 06	1 02	1 43
Գըզըլ Թօփրագ	»	— —	11 24	— —	12 34	12 52	1 35	3 01	4 18	4 43	5 59	7 34	8 22	9 23	— —	10 23	....	11 45	11 40	12 44	1 40	1 54
Ֆէնէր Եօլու	»	10 57	11 28	12 02	12 37	12 56	1 38	3 04	4 21	4 47	6 02	7 38	8 26	9 26	— —	10 29	....	11 48	11 44	12 48	1 43	1 54
Կէօզ Թէփէ	»	— —	11 32	— —	12 41	1 —	1 42	3 08	4 25	4 51	6 06	7 43	8 30	9 30	— —	10 35	....	11 22	11 48	12 22	1 47	1 58
Իրէնքէօյ	»	11 03	11 39	12 02	12 46	1 04	1 47	3 13	4 29	4 55	6 10	7 48	8 34	9 33	10 —	10 38	....	11 26	11 52	12 26	1 22	2 03
Պօսթանճը	»		11 45	12 20	12 52	1 11	1 53	3 19	4 36	5 01	6 16	7 55	8 40		10 06	10 44		11 34	11 59	12 34	1 28	2 08
Մալթէփէ	»		11 54	12 33	12 59	1 49	2 01	3 28	4 44	5 08	6 25	8 07	8 48		10 15	10 51		11 32	12 07	12 42	1 36	2 10
Գարթալ	»		12 04	12 49		1 29	2 12	3 38	4 54		6 35	8 22	8 58		10 25			11 33	12 18	12 53	1 46	2 26
Բէյնարկ	»		12 11	1 —		1 36	2 19	3 45	5 01		6 42	8 32	9 05		10 32			11 39	12 25	1 —	1 53	2 33

		Ա.ՌՏՈՒ								ԴԱՐՁ			Իրիկուց								
Բէյնարկ	մ.	10 47		11 37	12 14	12 42		2 01	2 38	2 48	4 07		6 04	7 46	9 25		9 46	11 04			12 07	12 46
Գարթալ	»	10 25		11 45	12 22	12 51		2 10	2 46	3 10	4 15		6 12	7 54	9 33		9 57	11 12			12 16	12 55
Մալթէփէ	»	10 35		11 56	12 33	1 01	1 34	2 20	2 56	3 26	4 25	5 18	6 23	8 05	9 43		10 13	11 23	11 52		12 26	1 05
Պօսթանճը	»	10 43		12 04	12 41	1 10	1 42	2 28	3 04	3 37	4 34	5 26	6 31	8 13	9 54		10 24	11 34	12 01	12 22	12 35	1 13
Իրէնքէօյ	»	10 50	11 54	12 11	12 48	1 17	1 49	2 34	3 11	3 48	4 40	5 32	6 37	8 19	9 58	10 22	10 36	11 37	12 07	12 30	12 41	1 20
Կէօզթէփէ	»	10 54	11 58	— —	12 52	— —	1 53	2 38	3 15	3 52	4 44	5 36	6 41	8 23	10 02	10 26	— —	11 41	12 11	— —	12 45	1 24
Ֆէնէր Եօլու	»	10 58	12 03	— —	12 57	— —	1 57	2 42	3 19	3 57	4 49	5 40	6 45	8 28	10 06	10 31	10 44	11 46	12 16	— —	12 49	1 28
Գըզըլ Թօփրագ	»	11 01	12 06	— —	1 —	— —	2 —	2 45	3 22	4 01	4 52	5 48	6 48	8 31	10 09	10 34	— —	11 49	12 19	— —	12 52	1 34
Հայտար-Փաշա	ժ.	11 09	12 14	12 21	1 08	1 27	2 08	2 53	3 30	4 10	5 —	5 51	6 56	8 39	10 17	10 42	10 54	11 57	12 27	12 40	1 —	1 39
	մ.	11 14	12	26 26	1 13	1 33	2 13	2 58	3 35	4 20	5 05	5 56	7 01	8 44	10 22		11 02	12 05	12 34		1 06	1 44
Կամուրջ	ժ.	11 31	12	46 46	1 33	1 53	2 33	3 18	3 55	4 40	5 25	6 16	7 21	9 04	10 42		11 22	12 25	12 54		1 26	2 04

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ ՖԷՆԷՐ-ՊԱՂՉԷԻ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒՆ ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

ԵՐԹ			ԴԱՐՁ		
Գարաքէօյի Կամուրջ	մեկնումէ	6 36 7 49	Ֆէնէր Պաղչէ	մեկնումէ	8 46 11 08
Հայտար-Փաշա	ժամանէ	6 56 8 09	Ֆէնէր Եօլու	»	8 28 11 17
» »	մեկնումէ	7 01 8 14	Գըզըլ Թօփրագ	»	8 31 11 20
Գըզըլ Թօփրագ	»	7 09 8 22	Հայտար-Փաշա	ժամանէ	8 39 11 28
Ֆէնէր Եօլու	»	7 10 8 23	» »	մեկնումէ	8 44 11 33
Ֆէնէր Պաղչէ	ժամանէ	7 20 8 35	Գարաքէօյի Կամուրջ	ժաման	9 04 11 53

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1831 Մարտ 20ի Կայս. Ուխազով արտօնեալ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեդերապուրկ

Ընկերութեան ապահովագիր, Մեծ Մոսկաեա 27

Գրամագլուխ ամբողջովին վճարեալ 10,666,666 Ռբ.
Երաշխաւորութեան գումար աւելի քան 187,322,000 »
1907ի հասոյթ 83,232,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է 581,115,000 »

Ընկերութիւնը չուս պատասխանատու պատմութեամբ կ'ապահովագրէ հրդեհի, ծովային վառարկներու և ամէն տեսակ տրանսպորտի դէմ, հետաքրքրական թղթադրամներ անվթարելի և խելացիներու անհամեմատ, տնկաշխատանք պայմաններ։ Նաև, երկաթուղիով և չղնդուող ճամբորդութեանց ապահովութիւնու և նոյն իսկ տպագիրներու կարելիութեան դէմ տպագրագիրներ։ Դիմել Կ. Պոլսոյ մոսկաեական, Ազարեան խան, Վերնատան փողոց, Գալաթիա, Պոլսոյ Դարձակ. Սչիր էֆ. փողոց, Տիլեկ Զաամ Խան, Թիւ 26, Դ. ԱՐԱՓԵԱՆ Տնօրէն Կ. Պոլսոյ մոսկաեական
Ա. ՀԻՒՐՄՈՒԶ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Որոնք են օրուան լաւագոյն ու նորագոյն հրատարակութիւնները։

Դիմեցէք Գըզըճեան գրատուն, Կ. Պոլիս, Զաքմաքճըլար՝ խիւ. 25, և ան ձեզի առկ պիտի ունենաք օրուան հարցերուն և այժմեականութեան համապատասխան հրատարակութեանց չարք մը, հետաքրքրական ըլլալուն չափ աժան։

Գըզըճեան գրատուն այդ նոր հրատարակութիւնները կ'ընդունի՝ «Ռուսական Մամուլ» (3 գր.), «Կարմիր Դատաստանին Որջը» (5 գր.), «Ա.յրած քնար մը Բնութեան մանրամասնութեան վրայ» (100 փր.), «Ազատութիւն քաղաքական և անտեսական» (50 փր.), «Փոխատուկանը» (2 գր.), «Հերոսուհիներ» (3 գր.), «Հաւասչ» (60 փր.), «Կարմիր Օրեր» (6 գր.) «Մօտալիզմ և Հայրենիք» (2 գր.), «Երկու Սրտեր» (3 գր.), «Արշալոյսի Դօզանչիներ» (5 գր.), «Վըէժ» (5 գր.), «Ազատ Երգարան» (5 գր.), «Հայրենիքի Երգարան» (40 գր.), Կնոջ Հագնուստեւթիւնը» (8 գր.), «Վերադարձ Սատանա» (1 գր.), «Սառոյցի անդամը» (50 փր.), «Շուշ Մուշ» (1 գր.), ինչպէս նաեւ Սատանայի ուսուցորդ Մուշեղ եպիսկոպոսի վերջին թեր գործը՝ «Հոգիների Խրատները» (8 գր.)։ Երկու սէր (Վարգօի) 5 գրուշ, Սատանայի Ջահի Թղթատարով 6.50, կնոջ սպրդութիւն Իշխանի 2, Շահամանի Պետանի Թիւեղագ 6, Բիւզանդական Հայ Կայսրներ 3, Պատերազմ գաճառար 3, Բուրգերէն 1, Աստղային Սրծիւը 3, Զէյթունի ապստամբ ու Նեթկան 5, Մահուան պատիժ կախաղանը նեղուս 1.50, Կարմիր ախտեր 5, Ընկեր Լազոյի 2, Փոստատիան օձաս 8։ Գըզըճեան Գրատան Գրացուցակը ձրի։

Մի՛ մոռնաք Գըզըճեան գրատան հասցէն։ Դժգոհ չէք մնար։ 30—15

ԹՈՄԱՍԼԸ ՎԱՓԱՆԵՐԼԻԷՐԻ
ԲԱՆՈՑ
ԶԱՒԱՐԻԱ ՍԲՕՅԱՆՑՈՓՆ ՍԷՐԿԻԿԱՉԷԹԻ

ՄԻՒԹԻՒԱԼՈՎ
ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԴԱՊԵՏԵԱՆ
ԴԻՏՈՒԱԾՔ 5 ԳԼՒԽ.

Նայանը գրասէր վէ խոհեմասէր օրան էրգասէ Հայէ ազ վազէ զարթնուսս, մաղձարը բազմկէ օլաս պլնասն, օ գուշայնալարվսգրէն պիր նեղսխ խոհեմէլէլի թեսվսխսկ օլըներ։

Երմնկնեակ նապը իլէ Թիւրքճէ վասպրա օլան էչկու էապը 5 գրշ. Փիլոթէա սովրվսմսատա օլուսգ Թուրսանա պարտս էապէլէր 5 գրշ վրգ ըսօսթա քուսը կէօսապարթզէրինսէ սէրիսան թարաֆսարվնա իրսալ օլունըր։

ՏԷՐ ԵՒ ՏՕՐԻՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՀՆԱԶԱՐ

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ
ՎԱՃԱՌՈՏՈՒՆ ԹԷՅԻ
Կ. ԵՎՐՈՒԲԵԱՆ ԵՒ Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ
Կ. Պոլիս, Ձէյռէք Պէյ խան.

Սոյն վաճառատան համբաւը ամբողջ Արեւելքի մէջ այնքան ընդհանրացած է որ, աւելորդ է անոր գովեստ ընել։ Իր ուղղակի ներածած Ջէյռէք, Ճասվոյի, Սէյլանի և ուրիշ բազմատեսակ Թէյերը իրենց այլ և այլ յատկութիւններով միշտ գնահատուած ու փնտռուած են, և վաճառատան փոքրածաւալ ու անպզտաւելի ուղղութիւնը մեծ երաշխաւորութիւն եղած է միշտ իր պատուաւոր յաճախորդաց համար, և հետզհետէ բարձրացուցած է իր վաճառանիշին արժէքը։ Ուստի պատ. յաճախորդներէն կը խնդրուի պահանջել միշտ խարիսխ վաճառանիշը, որ կը գտնուի Թուրքիոյ բոլոր քաղաքներուն մէջ։

ԴԻՆԵՐԸ ՄԻԵՏ ՉԱՓԱՒՈՐ

ՄԵՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ԹԻԹԵՂԱՑ ՏՈՒՓԵՐՈՒ
Տեառք Կ. Եավրուեան և Յ. Իսագուլեան Կ. Պոլիս, Ձէյռէք Պէյ խան.

Սոյն վաճառատան համբաւը ամբողջ Արեւելքի մէջ այնքան ընդհանրացած է որ, աւելորդ է անոր գովեստ ընել։ Իր ուղղակի ներածած Ջէյռէք, Ճասվոյի, Սէյլանի և ուրիշ բազմատեսակ Թէյերը իրենց այլ և այլ յատկութիւններով միշտ գնահատուած ու փնտռուած են, և վաճառատան փոքրածաւալ ու անպզտաւելի ուղղութիւնը մեծ երաշխաւորութիւն եղած է միշտ իր պատուաւոր յաճախորդաց համար, և հետզհետէ բարձրացուցած է իր վաճառանիշին արժէքը։ Ուստի պատ. յաճախորդներէն կը խնդրուի պահանջել միշտ խարիսխ վաճառանիշը, որ կը գտնուի Թուրքիոյ բոլոր քաղաքներուն մէջ։

ԴԻՆԵՐ ՄԻԵՏ ՉԱՓԱՒՈՐ

ՉՆԱՆԱՐԿՆԵՐ
ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՏՈՒՆԸ

Ա. Աշխատանքի Գրասենեակ. — Բացուած է Գալաթիոյ խաւսվի մօտ, Առապեան խան, երրորդ յարկ թիւ 9, գործ գտնելու համար երկտես աշխատաւորներու, որոնք պէտք է փութան տան՝ անձամբ՝ արձանագրելու համար։ Գործատէրերէն կը խնդրուի դիմել մեր Գրասենեակին, ամէն տեսակ աշխատաւորներու պէտք ունեցած ատենին։ Աշխատանքի տունը պիտի երաշխաւորէ աշխատաւորներու պարկեշտութեան և ուղղամտութեան։ Մեր չրջանն գործածական պատրաստ պիտի ըլլայ անձամբ ծանուցելու գործատէրերուն հետ։ Գրասենեակը բաց է ամէն ըստ օր, առաւօտեան ժամը 9էն մինչեւ երեկոյ ժամը 5 (Ր. Ե.)։

Աշխատանքի Տուն. Բերայի Սադ փողոց թիւ 6։ Մատնագիտ վարպետներ մաքուր գործ հանելու Ջանք չը պիտի խնայեն։ Մատուցարարս տղայ կը տարուի կիներու և այրերու ամէն տեսակ հագուստներ գեղացի հոլայով արդուկելու գործին, նեղէ պահանջողներ նաև լուսնալու։ Մեր չրջանն պաշտօնեան պիտի հաւաքէ և պիտի վերադարձնէ չտնոյքի երկրաչափներէն մէկուն հետ կարգուած է։

Բրօսքեր այս վերջին հարցումներուն պատասխանել ատակի չտղուած ձայնով։ Մարզուս կեանքին մէջ ժամեր կան, ուր բնականի չիշատակը պիտ կտակ ու կը մոխիանալ, բայց կան վայրկեաններ ալ, յորս մարդ կ'ուզէ աչխարհի մէջ մինակ և ընկերկիլ ատոց ապատահարանին դիմած ըլլալ։

Պ. Բաթրիճան լաւ նչմարեց ուրիշ էր, ուրուս չտեսալ թէ ալդ մարդը, որ երևն նկատմամբ ա՛ր գան դէչ կարծիք չունէր, վինչն անչուշտ բանտարկել պիտի չտար։

— Ձեր հօրը գործն ինչ է։

— Կամուրջներու եւ խճուղիներու վարիչ էր, ևսքէն քեռայրս սկս Հայրաքիսին չրանցքին մէջ պուչոտն մը ուսնգար, իսկ հիմա քաշուած աուտը կը նստի։

Վայրկեան մը լուսթիւն տիրեց։ Հարցաքննիչ գատաւորն իր թէկնածուները այնպես մը գետեղած էր որ, թէկուզ երկար գործածած կ'երեւէր, սակայն Բրօսքերի գէմքին վրայ ինչ որ կ'ուռցնէր կը տեսնէր։

— Լա՛ւ, ըսաւ մէկէն ի մէկ, ձեզ կ'ամբաստանեն որ ձեր սիրոջմէն 350,000 ֆրանք գողցեր էք։

Քանանչորս ժամ է ի վեր խեղճ եւ բիստասրչն ա՛լ վարժուած էր այս տեսակի ատհասատանութեան գաղափարին, և տակաւին երբ գատաւորը գան ա՛յնգան ճչգրիտ ու արդ կերպով չոյատարկց, ինք անգիտակ մնաց և չկրցաւ բառ մը արտասանել։

— Ինչ ունիք պատասխանելու, պիտկց գատաւորը։

— Անմեղ եմ, պարո՛ն, կ'երդնում եմ ձեզ թէ անմեղ եմ։

— կը մոլեգնի որ այդպէս ըլլայ, բաւ Պ. Բաթրիճան, և կրնաք իմ վրա վաստհ ըլալ թէ բոլոր այժմս պիտի օգնեմ ձեզ օրպէս զի անմեղութիւնդ երեւան հլլէ։ Սակայն ձեր պաշպանութեան համար ցոյց տալու ունէք իրողութիւններ, տարտղնիներ ուրիշներ։

— Է՛հ, պաճան, ինչ կրնամ ըսել, երբ ես իսկ չեմ կրնար հասկնալ թէ ինչ պատահեցաւ։ Սմբողջ կեանքս կրնամ ցոյց տալ։

Գատաւորը ձեռքի նչանով մը Բրօսքերը լռեցուց։

— Սակն լաւ ճշդենք, բաւ, գատաւորութեան պիտիի պատասխանատու մէջ կատարուելէ ետք, կ'ամ Պ. Յօվկէ և կամ գուբ միսյն կրնաք կանսիի նշանակել ատենի։ Ուրեմն ձեզ կ'ըսեմ թէ 350,000 ֆրանք գողցեր էք։

Քանանչորս ժամէ ի վեր խեղճ եւ բիստասրչն ա՛լ վարժուած էր այս տեսակի ատհասատանութեան գաղափարին, և տակաւին երբ գատաւորը գան ա՛յնգան ճչգրիտ ու արդ կերպով չոյատարկց, ինք անգիտակ մնաց և չկրցաւ բառ մը արտասանել։

— Ինչ ունիք պատասխանելու, պիտկց գատաւորը։

— Անմեղ եմ, պարո՛ն, կ'երդնում եմ ձեզ թէ անմեղ եմ։

— կը մոլեգնի որ այդպէս ըլլայ, բաւ Պ. Բաթրիճան, և կրնաք իմ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԹԵՐԹՈՆ (49)

ՊԱՐՈՒԹԱՆ

Գ.

Մեկէն ընդ մերթ անկէ կ'անցնէր, թաչկինակը աչքերուն վրայ քաշած տամբառնալի մը կլինը, մայրը, քոյրը, որուն հնձկլտանքը սրտին խուղ մըտնէր պահ մը կը լռեցնէր։ Սակայ առեղ գուռ մը կը բացուէր ու կը գոցուէր և բարեւան մը անուն մը կամ թիւ մը կը կանչէր։

Սրկէսական ատ մեջտեղին մէջ մարելու վրայ էր, երբ կարճահասակ ծերուկ մը, որ ուներ հագած էր ու իր տաճկերէն նչանները կրծած եւ արդապատ չղման ու կատչամձև գուբծերէն անցուցած, դալար։

— Բրօսքեր Պէյճիմ՛։

Նեղը վեր ցատկեց և առանց զգալու թէ ինչպէս եղաւ՝ ինքզինքին տարեցնէչ գատաւորին սենեակը գտաւ։

Մէկէն ի մէկ աչքերը լեսերնուցան։ չուտ մտքի անկէ մը նկլեցաւ կը մռնչէր սենեակ մը, որուն պատ ճանը չբերեր ձիւղ գնացին էր և առատ ու պայծառ լոյս մը կը թափէր ներս։

Այն սրահին վրայ բացուող բոլոր միւս սենեակներուն պէս սա ալ մատնաւոր բան մը չունէր, ո՛ և է գործի մարդու սենեկին կը նմանէր, պատերը ծածկուած ին մաքի կանուչ հասարակ ծղմով մը և գետինն ալ սև ծաղիկներով սարին գորգ մը ծգուած է։ Դըռան գէմը մեծ գրասեղան մը կայ պատրաստուած ամէնատարբեր գործիքներով, որուն հետին նստած է հարցաքննիչ գատաւորը, որ նեղս մանուչին երեսը կը սեւնէ անմիջապէս, և որ անանկ գիրք մը ունի որ, իր գէմքը մատիճն մէջ կը ձգայ, իսկ ամբաստանեալներուն կամ վկայներուն գէմքը կատարեալ լոյսի մէջ։ Անչահղին ալ պզտիկ գատուզան մը կայ, որուն վրայ կը գեր արձանագրէչ գրագիրը, որ գատաւորին անդամներ ալ չակիսի է։

Բայց Բրօսքեր ուշադրութիւն չէր գներ այս մանրամասնութիւններուն, իր բոլոր ուշադրութիւնը կեդրոնացած էր գատաւորին վրայ, և ա՛րգան որ կը դիտէր զայն, ինքնիրեն կ'ըսէր թէ գատհասարկու պիտի չեր լսուած։

Հարցաքննիչ գատաւոր Պ. Բաթրիճան դէմքը անհասն գէմը գրեր էր, չեկ ու կարգ կկատարելու մէջ չրջան գատաւած։ սուր միտք մը կայ առաղ վատահան աչքեր կ'ազատին ազդ գէմքը, որուս վրայ չարհաճութիւն նկարուած էր և որ առաջին տեսնուելն մարդուս սիրտը կը քաշէր ու վատահութիւն կը ներչնչէր։

— Նստի՛ք, ըսաւ Բրօսքերի։

Այս քաղաքավարութիւնը չատ զարմացուց Բրօսքերի սրտին, մինդեռ ինքը կը սպասէր որ գատաւորը վերջին սահմանն արհամարհանքով սիրտ էրէն հեռ։ Այս վարմունքը բարեգուշակ երևոյթ մը կ'ընծայէր իրեն և կրցաւ իրէ միտքը քիչ մը աղատիլ կասկածներէ։

Սակայն Պ. Բաթրիճան նչան մը ըրած էր արձանագրիչ գրագրին։

— կը սկսինք, Սէիօ, ըսաւ ուշադրութեամբ։

Եւ Բրօսքերի գատնալով՝

— Անունդ ինչ է, հարցուց։

— Օկիւստ Բրօսքեր Պէրթօմի, պատասխանեց։

— Տարիքդ։

— Յաւարիկայ մայիս 5էն երեսուն տարեկան պիտի ըլլամ։

— Սրհեստ ինչ է։

— Անտիկ Ցովկէ գրամատան տարեկան պիտի ըլլամ։

Հարցաքննիչ գատաւոր Պ. Բաթրիճան գէմքը անկատն պէմքը մրն էր, չեկ ու կարգ կկատարելու մէջ չրջան գատաւած։ սուր միտք մը կայ առաղ վատահան աչքեր կ'ազատին ազդ գէմքը, որուս վրայ չարհաճութիւն նկարուած էր և որ առաջին տեսնուելն մարդուս սիրտը կը քաշէր ու վատահութիւն կը ներչնչէր։

— Նստի՛ք, ըսաւ Բրօսքերի։

Այս քաղաքավարութիւնը չատ զարմացուց Բրօսքերի սրտին, մինդեռ ինքը կը սպասէր որ գատաւորը վերջին տարհաճանքով սիրտ էրէն հեռ։ Այս վարմունքը բարեգուշակ երևոյթ մը կ'ընծայէր իրեն և կրցաւ իրէ միտքը քիչ մը աղատիլ կասկածներէ։

Սակայն Պ. Բաթրիճան նչան մը ըրած էր արձանագրիչ գրագրին։

— կը սկսինք, Սէիօ, ըսաւ ուշադրութեամբ։

Եւ Բրօսքերի գատնալով՝

— Անունդ ինչ է, հարցուց։

— Օկիւստ Բրօսքեր Պէրթօմի, պատասխանեց։

— Տարիքդ։

— Յաւարիկայ մայիս 5էն երեսուն տարեկան պիտի ըլլամ։

— Սրհեստ ինչ է։

— Անտիկ Ցովկէ գրամատան տարեկան պիտի ըլլամ։

Հարցաքննիչ գատաւոր Պ. Բաթրիճան գէմքը անկատն պէմքը մրն էր, չեկ ու կարգ կկատարելու մէջ չրջան գատաւած։ սուր միտք մը կայ առաղ վատահան աչքեր կ'ազատին ազդ գէմքը, որուս վրայ չարհաճութիւն նկարուած էր և որ առաջին տեսնուելն մարդուս սիրտը կը քաշէր ու վատահութիւն կը ներչնչէր։

— Նստի՛ք, ըսաւ Բրօսքերի։

Այս քաղաքավարութիւնը չատ զարմացուց Բրօսքերի սրտին, մինդեռ ինքը կը սպասէր որ գատաւորը վերջին տարհաճանքով սիրտ էրէն հեռ։ Այս վարմունքը բարեգուշակ երևոյթ մը կ'ընծայէր իրեն և կրցաւ իրէ միտքը քիչ մը աղատիլ կասկածներէ։

Սակայն Պ. Բաթրիճան նչան մը ըրած էր արձանագրիչ գրագրին։

— կը սկսինք, Սէիօ, ըսաւ ուշադրութեամբ։

Եւ Բրօսքերի գատնալով՝

— Անունդ ինչ է, հարցուց։

— Օկիւստ Բրօսքեր Պէրթօմի, պատասխանեց։

— Տարիքդ։

— Յաւարիկայ մայիս 5էն երեսուն տարեկան պիտի ըլլամ։

— Սրհեստ ինչ է։

— Անտիկ Ցովկէ գրամատան տարեկան պիտի ըլլամ։

(Շարունակելի)